

Dodatne informacije v zvezi s sodbo upravnega sodišča glede sistematičnih kršitev temeljnih pravic na južni slovenski meji v primeru kamerunskega tožnika
(Infokolpa, julij 2020)

1.) Anonimni tožnik J.D.

"No, šel sem v tožbo, ker čeprav vem, da imam malo možnosti, vem in verjamem, da bo sodba pomagala tistim, ki pridejo za mano. Morda ne pomeni neposredne rešitve zame, vendar vem, da ustvarjamo ozaveščenost in zaupanje v zakone države. Slovenija je bila vedno država, ki sem jo občudoval, odkar sem prvič bral o njej." – J. D., Bosna in Hercegovina, 17. julij 2020

2.) Odziv tožnikovega odvetnika Dina Bauka:

"Pomembnost sodbe Upravnega sodišča je v tem, da ne ugotavlja kršitev človekovih pravic v nekem ekscesnem, posamičnem ravnanju obmejnih policistov, ampak v ravnanju, ki je del sistematičnega in utečenega obravnavanja prosilcev za azil, ki so, namesto zakonitega postopka, deležni kolektivnih izgonov in verižnih vračanj v Bosno in Hercegovino. Upravno sodišče je s to sodbo jasno povedalo, da nečloveško in ponižujoče ravnanje ni skladno niti s slovenskim niti z evropskim pravnim redom, pa naj bo še tako praktično in učinkovito pri zapiranju evropskih meja in v tistem interesu jedrne Evrope, za katero naj bi bolj ali manj umazani del posla opravljali represivni organi perifernih držav na njenih zunanjih mejah, kot sta Slovenija in Hrvaška. Do predmetnega postopka in sodbe pa ne bi nikoli prišlo brez brezkompromisnih prizadevanj nevladnih aktivistk in aktivistov, neodvisnih novinark in novinarjev ter mladih pravnih strokovnjakinj in strokovnjakov, ki so odnesli levji delež posla in sem jim sam z veseljem stopil ob stran in pomagal s svojim skromnim prispevkom."

3.) Odzivi nevladnih organizacij iz članka **Slovenija mora prosilcu za azil, protipravno izgnanemu na Hrvaško, plačati 5000 evrov odškodnine**

(Dnevnik, 17.7.2020, Uroš Škerl Kramberger, dostopno na:

<https://www.dnevnik.si/1042934362/Slovenija/slovenija-mora-prosilcu-za-azil-protipravno-izgnanemu-na-hrvasko-placati-5000-evrov-odskodnine>)

Amnesty International Slovenija:

»"Sodba Upravnega sodišča še ni pravnomočna, bi pa poudarili, da gradi na dejanskem stanju, kot smo ga v Amnesty International Slovenije zaznali ob obisku Velike Kladuše in Bihaća v BiH. Tam smo videli izjemno grozljive razmere, v katerih so prisiljeni živeti begunci, in o tem leta 2018 izdali tudi poročilo. Sodba poudarja, da načelo non-refoulement (načelo nevračanja) predstavlja temelj prava človekovih pravic, saj je prepoved mučenja in nečloveškega ravnanja absolutna,« je opozoril Blaž Kovač iz Amnesty International Slovenije. »Problematično je, kot je bilo tudi v tem primeru, da se vsi postopki vračanj izvajajo brez izdanih odločb in zato tudi brez učinkovite možnosti sodnega varstva - podobno, kot so oblasti tedaj na Hrvaško vračale izbrisane, tudi brez možnosti pritožbe. Slovenija ni odvezana načela nevračanja in te odgovornosti samo zato, ker nekoga preda Hrvaški, na koncu pa konča v BiH. Naša država je dobro seznanjena z razmerami in ne more zamižati na obe očesi, saj mora razmere v teh državah v konkretnih postopkih upoštevati - ali pa še bolje, skupaj z drugimi državami članicami aktivno delovati in vzpostaviti evropski sistem varnih vstopnih poti. Sodba tudi ugotavlja, kar trdimo o sistemski ravni že dalj časa: da zaradi neinformiranosti in nezmožnosti spremljanja postopka ni zagotovljena učinkovita možnost podati prošnjo za mednarodno zaščito. Ta ugotovitev je pomembna, saj slovenska oblast prav zdaj pripravlja nove spremembe zakona o mednarodni zaščiti, pri čemer pa je sedaj jasno, da praksa na meji in zakonodaja ne upoštevata vseh vidikov človekovih pravic oziroma pravice do azila, kot izhaja iz Ženevske konvencije o statusu beguncev," pravijo v Amnesty International Slovenije.«

Pisarna Varuha človekovih pravic:

“Varuh človekovih pravic z zadovoljstvom ugotavlja, da je Upravno sodišče v veliki meri upoštevalo naše ugotovitve in opozorila. Hkrati menimo, da je spodbudno, da v zvezi z obravnavo posameznikov na meji in dostopom do postopka mednarodne zaščite (sicer razmeroma počasi) prihaja tudi do odločitev sodišč,” so danes sporočili iz urada Varuha Petra Svetine. “Na podlagi tako oblikovane sodne prakse se bo lahko podrobneje zaključilo, kakšni morajo bili postopki na meji ob doslednem upoštevanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, pa tudi, kakšne so lahko posledice ugotovljenih kršitev, denimo odškodnina. Sicer pa, kot je znano, sodba Upravnega sodišča še ni pravnomočna,” so opozorili.

4.) Razsodba in pomembna člena sodbe v zvezi z odgovornostjo Slovenije glede neupoštevanja zaščite pred mučenjem

Razsodba:

“I. Tožbi se ugotovi in se ugotovi, da je tožena stranka s tem, ko je po skrajšanem postopku na podlagi Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o izročitvi in sprejemu oseb, katerih vstop ali prebivanje je nezakonito, tožnika po imenu XX (roj. yy.xx.1996, državljani Kameruna) dne 16. 8. 2019 na mejnem prehodu Vinica ob 10.00 uri izročila Republiki Hrvaški, kršila tožnikovi pravici do prepovedi vračanja iz drugega odstavka in kolektivnega izгона iz prvega odstavka 19. člena ter pravico do dostopa do azilnega postopka iz 18. člena Listine EU o temeljnih pravicah.

II. Tožena stranka mora brez odlašanja po pravnomočnosti sodbe iz prve točke izreka dovoliti tožniku vstop v Republiko Slovenijo in vložitev prošnje za mednarodno zaščito.

III. Toženi stranki se naloži plačilo odškodnine tožniku v višini 5.000.00 EUR v 15 dneh od pravnomočnosti te sodbe z zakonitimi zamudnimi obrestmi od poteka tega roka dalje do plačila.

IV. Tožena stranka je dolžna tožeči stranki v celoti povrniti njene stroške postopka, ki bodo odmerjeni s posebnim sklepom.»

Pomembni točki sodbe:

»284. V obravnavanem upravnem sporu tožnik ne uveljavlja, da je imel v času odstranitve kakšne (p)osebne okoliščine, ki so ga postavljale v posebej ranljiv položaj v primerjavi z drugimi tujci v primerljivem statusnem položaju. Zato je za obravnavani upravni spor bistveno, ali so informacije o stanju in ravnanjih hrvaških oblasti s sprejetimi tujci iz Slovenije oziroma tujci, ki so bili v primerljivem položaju kot tožnik v času odstranitve dne 16.8.2019, kazale na to, da bi lahko šlo na Hrvaškem za (sistemske) splošne in hude pomanjkljivosti glede spoštovanja načela nevračanja iz členov 19(2) oziroma 4 Listine EU o temeljnih pravicah in če so takšne informacije obstajale, ali jih je tožena stranka ustrezno upoštevala. V primeru obstoja takšnih informacij o stanju in ravnanju s tujci na Hrvaškem v položaju, kakršnem je (bil) tožnik, in v primeru verižnega vračanja v BiH, (bi) mora(la) po standardih mutatis mutandis iz sodbe v zadevi C.K. in ostali proti Sloveniji tožena stranka, upoštevajoč načelo vzajemnega zaupanja, pred odstranitvijo poskrbeti za ustrezno zagotovilo (potrditev) oziroma bi morala poskrbeti za preventivne nujne in primerne ukrepe, da bi odvrnila »vsakršen pomislek« o možnem kršenju pravice iz 4. člena Listine EU o temeljnih pravicah oziroma da se »izključi vsakršna dejanska nevarnost« nečloveškega ravnanja ali ponižujočega ravnanja v primeru odstranitve tožnika.«

»286. Kajti cilj teh obveznosti in uporabe načela vzajemnega zaupanja naj bi bil po mnenju predsednika Sodišča EU dati možnost drugi državi članici EU odpraviti pomanjkljivosti in da se čim prej spet vzpostavi zaupanje med državami, ne pa da se to zaupanje brez možnosti čim prejšnje ponovne vzpostavitve s takojšnjo zavrnitvijo odstranitve, poruši. Vendar pa enako kot ESČP tudi Sodišče EU interpretira določbo o odgovornosti za kršitev pravice do prepovedi vračanja iz 4. člena (oziroma 19(2) člena Listine EU o temeljnih pravicah) na način, da če država članica EU izvede predajo prosilca za azil oziroma tujca v nasprotju s prepovedjo nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v drugo državo članico, potem odgovornost za kršitev 4. člena Listine EU o temeljnih pravicah ni mogoče posredno ali neposredno pripisati organom te druge države članice, ampak zgolj prvi državi članici, ki je predajo izvedla.«

Sklep sodišča:

UPRAVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

I U 1490/2019-92

FLB o.p. d.o.o.

PRISILNO

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

IN

SKLEP

Upravno sodišče Republike Slovenije je v senatu, ki so ga sestavljali višji sodniki svéniki mag. Darinka Dekleva Marguč kot predsednica ter dr. Boštjan Zalar in Liljana Polanec kot člana

ob sodelovanju Petre Pock in Tine Tratnik kot zapisnikaric,

v upravnem sporu tožeče stranke: [REDACTED], državlján Kameruna, ki ga zastopa odvetniška družba Ferfolja, Ljubíč, Bauk iz Ljubljane, zoper toženo stranko: Republika Slovenija, Ministrstvo za notranje zadeve, ki ga po pooblastilu, deponiranem pri Upravnem sodišču, zastopa Darinka Sfiligoj, na glavni obravnavi pa je toženo stranko zastopala Klavdija Žgajnar,

zaradi varstva človekovih pravic,

o tožbi zaradi dejanja odstranitve tujca iz Republike Slovenije in njegove predaje Republiki Hrvaški na mejnem prehodu Vinica dne 16. 8. 2019 ob 10.00 uri.

po opravljeni glavni obravnavi dne 19. junija 2020, dne 22. junija 2020

RAZSODILO:

- I. Tožbi se ugodi in se ugotovi, da je tožena stranka s tem, ko je po skrajšanem postopku na podlagi Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o izročitvi in sprejemu oseb, katerih vstop ali prebivanje je nezakonito, tožnika po imenu [REDACTED] (roj. [REDACTED]), državlján

Kameruna) dne 16. 8. 2019 na mejnem prehodu Vinica ob 10.00 uri izročila Republiki Hrvaški, kršila tožnikovi pravici do prepovedi vračanja iz drugega odstavka in kolektivnega izгона iz prvega odstavka 19. člena ter pravico do dostopa do azilnega postopka iz 18. člena Listine EU o temeljnih pravicah.

- II. Tožena stranka mora brez odlašanja po pravnomočnosti sodbe iz prve točke izreka dovoliti tožniku vstop v Republiko Slovenijo in vložitev prošnje za mednarodno zaščito.
- III. Toženi stranki se naloži plačilo odškodnine tožniku v višini 5.000,00 EUR v 15 dneh od pravnomočnosti te sodbe z zakonitimi zamudnimi obrestmi od poteka tega roka dalje do plačila.
- IV. Tožena stranka je dolžna tožeči stranki v celoti povrniti njene stroške postopka, ki bodo odmerjeni s posebnim sklepom.

OBRAZLOŽITEV

1. V tožbi tožnik, ki se v času upravnega spora nahaja v Veliki Kladuši (BiH), po odvetniški družbi pravi, da vlaga tožbo zoper dejanski oblastni akt tožene stranke, s katerim je bil tožnik dne 16. 8. 2019 izročen Republiki Hrvaški. S tem mu je bila preprečena vložitev prošnje za mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji. Tožbo vlaga na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o upravnem sporu (ZUS-1) oziroma na podlagi prvega odstavka 4. člena ZUS-1.
2. Predlaga, da sodišče tožbi v celoti ugotovi in izpodbijani akt spremeni na način, da se tožniku dovoli vstop na ozemlje Republike Slovenije in vložitev prošnje za pridobitev mednarodne zaščite skladno z določbami Zakona o mednarodni zaščiti (ZMZ-1), toženi stranki pa naloži plačilo odškodnine v znesku 5000 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi (primarni zahtevek), oziroma podredno, da tožbi v celoti ugotovi in ugotovi nezakonitost izpodbijanega akta, toženi stranki pa naloži plačilo odškodnine v znesku 5000,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dneva vložitve tožbe do plačila, vse v roku 15 dni, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi, da ne bo izvršbe (prvi podredni zahtevek) ter podredno, če sodišče odloči, da izpodbijani akt ni upravni akt, da tožbi v celoti ugotovi in ugotovi nezakonitost izpodbijanega dejanja, da je tožena stranka kršila tožnikovo pravico iz 3. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP) in 4. člena Protokola 4 k EKČP ter toženi stranki naloži, da navedeno kršitev odpravi, tako da zagotovi, da se tožnik nemudoma vrne v Republiko Slovenijo, kjer naj se njegova namera za vložitev prošnje za azil

5.) Pomembne ugotovitve sodišča

Sodba Upravnega sodišča ugotavlja, da je Republika Slovenija kršila tožnikovo pravico do azila (18. člen Listine o temeljnih pravicah EU), prepoved kolektivnih izgonov (prvi odstavek 19. člena Listine) in načelo nevračanja (drugi odstavek 19. člena Listine), ki pravi da se nihče ne sme odstraniti, izgnati ali izročiti državi, v kateri obstaja zanj resna nevarnost, da bo podvržen smrtni kazni, mučenju ali drugemu nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju. Slednje je absolutna pravica, ki se ne sme omejiti niti v času izrednih razmer. Sodba Sloveniji nalaga, da mora brez odlašanja po pravnomočnosti sodbe dovoliti tožniku vstop v Republiko Slovenijo in vložitev prošnje za mednarodno zaščito. Prav tako mora tožniku plačati 5000 EUR odškodnine. Sodba še ni pravnomočna, Ministrstvo za notranje zadeve je že napovedalo pritožbo na odločitev sodišča.

Sodišče je ugotovilo:

- da slovenski zakonodajalec ni prenesel določenih členov evropske Procesne direktive 2013/32/EU glede informiranja tujcev o pravici do mednarodne zaščite v Zakon o mednarodni zaščiti (ZMZ-1);
- MNZ napačno razume načelo vzajemnega zaupanja med državami članicami EU; to načelo ima lastnost izpodbojnosti, kjer že najmanjša kršitev direktiv ne zadostuje, da se predaja tujca ne opravi; DČ so zavezane, da prosilca za azil ne predajo državi članici, *“če ni mogoče, da ne bi vedele, za sistematične pomanjkljivosti sistema”* azilnega postopka in pogojev za sprejem prosilcev za azil v tej DČ in da to predstavlja utemeljene razloge za prepričanje, da bi bil prosilec izpostavljen resnični nevarnosti, da se bo z njim nečloveško ali ponižujoče ravnalo v smislu 2. člena Listine EU o temeljnih pravicah → ta obveznost nastopi, ko pristojni organ države članice *“razpolaga z element”* (Aranyosi in Calderaru), ki pričajo o dejanski nevarnosti nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v drugi državi članici, glede na standard varstva, kot so priznane v EU; pristojni organ se mora opreti na objektivne, zanesljive, natančne in ustrezno posodobljene podatke o razmerah v drugi državi članici, ki dokazujejo sistemske ali splošne pomanjkljivosti, ki zadevajo določene skupine oseb bodisi nekatere druge relevantne okoliščine;
- MNZ napačno razume standard *“stroge presoje”* z vidika 19(2) člena Listine, kjer ta organ ali sodišče obvezuje, da natančno, celovito, objektivno, tudi po uradni dolžnosti presoja pravno relevantne okoliščine ter mora upoštevati tudi informacije o stanju v izvorni državi, ne pomeni pa (kot to razume MNZ), da organ odloča restriktivno;
- *“Vprašanje, ali je bil tožnik v konkretnem primeru v času izvajanja izpodbijanega dejanja v položaju, ko njegov pravno zavarovani interes zoper odstranitev ni bil očitno neutemeljen in bi organ moral upoštevati zgoraj navedene standarde v zvezi s prepovedjo vračanja, je torej odvisno do tega, kam je država podpisnica EKČP in članica EU (Slovenija) tujca hotela odstraniti in ga tudi je odstranila, in če so v času odstranitve obstajala zadostna in dovolj zanesljiva poročila o morebitnih tveganjih z vidika 3. člena EKČP v tej državi, to je na Hrvaškem – tudi z vidika verižnega vračanja v BiH in posledično bivanjskih razmer za takšne tujce v BiH, in če se ta poročila medsebojno ujemajo, če bi država (tožena stranka v tem upravnem sporu), ki je tujca odstranila, za ta poročila morala vedeti.”*

6.) Primeri nasilja hrvaške in slovenske policije

1.)

27. 7. 2018 je skupina 6 moških iz Alžirije, Tunizije in Maroka več dni pešala iz Velike Kladuše do Črnomlja. V bližini mesta je lokalna prebivalka poklicala policijo, ki jih je odpeljala na policistko postajo. Hakim je večkrat izrazil zahtevo za azil, vendar jim je palestinski prevajalec povedal, da nimajo možnosti zaprositi za azil zaradi svoje narodnosti. Izmed šestih je policija opravila intervju zgolj z eno osebo in ta intervju naj bi veljal za vseh šest: *»Vsi smo zaprosili za azil, vendar niso želeli uslišati naše prošnje. Prevajalec je naredil zapisnik in nas vprašal: 'Zakaj ste izbrali to državo? Vi nečete ostati v Sloveniji, vi hočete v Francijo, zakaj torej tukaj prosite za azil?' Prevajalec nam je prav tako povedal, da nimamo v nobeni državi pravice, da zaprosimo za azil.«* Po obravnavi je bila skupina odpeljana v manjši kamp, kjer so bili prisiljeni spati na tleh kontejnerja. Naslednji dan so bili prisiljeni podpisovati dokumente v slovenščini, zvečer okoli 19.00 pa jih je policist odpeljal na kraj, ki je izgledal kot smetišče, kjer so bili kolektivno izročeni hrvaški policiji.

Od tam so bili s kombijem pripeljeni do zelene meje z BiH v bližini Velike Kladuše. Kombi so zapustili v parih, nato pa so jih napadli zamaskirani policisti in jih pretepli, uporabljene so bile tudi električne palice: *»Ko smo smo prispeli do meje, so nam povedali, naj zapustimo avtomobil v skupinah po dva. Med zapuščanjem avtomobila nas je policist v modri obleki začel tepsti s pendrekom. V gozdu je bilo temno. Mislil sem, da bom, če bom tekel, mogoče prišel do Bosne in me bodo pustili pri miru. Po približno treh metrih so bili moški v temnih oblekah, ki jih nisem mogel dobro videti, saj je bila tema, oni pa so imeli očala za nočno gledanje in so me lahko videli. Tekel sem v sandalih in sem padel, ko sem poskusil pobegniti. Ujel me je in pretepel. Svojo električno palico je policist naslonil na moj vrat in spet sem se zrušil na tla. Prepričan sem bil, da me bo ubil.«* (Povzeto po *No name kitchen: Illegal push-back and border violence report – august 2018, str. 2*)

2.)

3 - ZAVAROVANA OSEBA
0201992 (število zavarovane osebe)
(prejeto 2223 zavarovanja / reg. št.)

011992 (datum rojstva - MM.LLL.)
(zavarovalna prodajalca)

(ime) (priimek)
M - 1 Ž - 2

ALŽIRIJA (država)

pošta XXXX kraj NEZNANA POŠTA

PZZ

Šifra zavarovalnice	Šifra zavarovanja	Šifra police
4 - RAZLOG OBRAVNAVE	5 - NAČIN DOPLAČILA	6 - TUIZ ZAVAROVANEC
1 - BOLEZEN (tudi preprečba)	1 - BREZ DOPLAČILA	(šifra države)
2 - POŠKODBA IZVEN DELA	2 - ZAVAROVANA OSEBA	(barnaceni)
3 - POKLICNA BOLEZEN	3 - ZAVAROVANICA	
4 - POŠKODBA PRI DELU		
5 - POŠKODBA PO TRETA OSEBI IZVEN DELA		

Rp./

Anuška Klav 1000 mg

D 50. u II (dual)

S: 2x1

17.04.2020 (datum)

(podpis in ime) žig zdravnika

17. aprila 2020 je skupina treh oseb iz severne Afrike v Sloveniji zaprosila za mednarodno zaščito na območju PU Koper. Ena izmed oseb je imela težje poškodovan prst (na sliki). V izolski bolnišnici so poškodovancu prst odrezali, nakar so bili vsi trije prosilci za mednarodno zaščito izročeni hrvaški policiji in nato v Bosno in Hercegovino. Prisotnost oseb v izolski bolnišnici dokazuje obravnava s strani zdravnika in recept za antibiotike. Neposredna posledica zaprtih mej, policijskega in sistemskega nasilja so tudi trajne telesne poškodbe, invalidnost in smrt. Primer je aprila letos zabeležila civilna iniciativa Infokolpa.

3.)

Amnesty International je opravil intervju z 6 osebami iz Pakistana, ki so bili del skupine 16 oseb, ki jih je pridržala hrvaška policija v bližini Plitvičkih jezer med 26. in 27. majem 2020. Med 8 in 10 policistov, ki so bili oblečeni v črne uniforme z maskami, identične tistim, ki jih uporabljajo specialne enote, je pridržane več ur pretepalo z železnimi palicami, pendreki in ročajem pištole. Policisti so med tem streljali v zrak in osebam na rane namazali kečap, majonezo in sladkor, ki so jih našli v nahrbtnikih ujetih. Amir iz Pakistana je Amnesty povedal: "Prosili smo, naj se ustavijo in izkažejo milost. Bili smo zvezani, nismo se mogli premakniti; ni bilo razloga, da bi nas še naprej pretepali in mučili.« Povedal je, da oboroženi moški niso pokazali nobene milosti. "Fotografirali so

nas s svojimi telefoni in peli in se smejali." Amir je imel zaradi pretepa zlomljeno roko in nos, šive na zadnji strani glave in vidne modrice po obrazu in rokah.

Po petih urah mučenja so policisti skupino predali mejni hrvaški policiji, ki jih je izgnala v Bosno in Hercegovino čez zeleno mejo. Nekaterim je uspelo priti peš do begunskega taborišča Miral, ki ga upravlja Mednarodna organizacija za migracije. Ta je potem pobrala tiste, ki niso bili zmožni hoditi. Dežurni zdravnik je poškodovance oskrbel, ti so utrpeli poškodbe v obliki zlomov, sesutja pljučnih kril in ran, ki so nakazovale udarce s topim predmetom. Povzeto po: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/06/croatia-fresh-evidence-of-police-abuse-and-torture-of-migrants-and-asylumseekers/> (Foto: Danish Refugee Council).

4.)

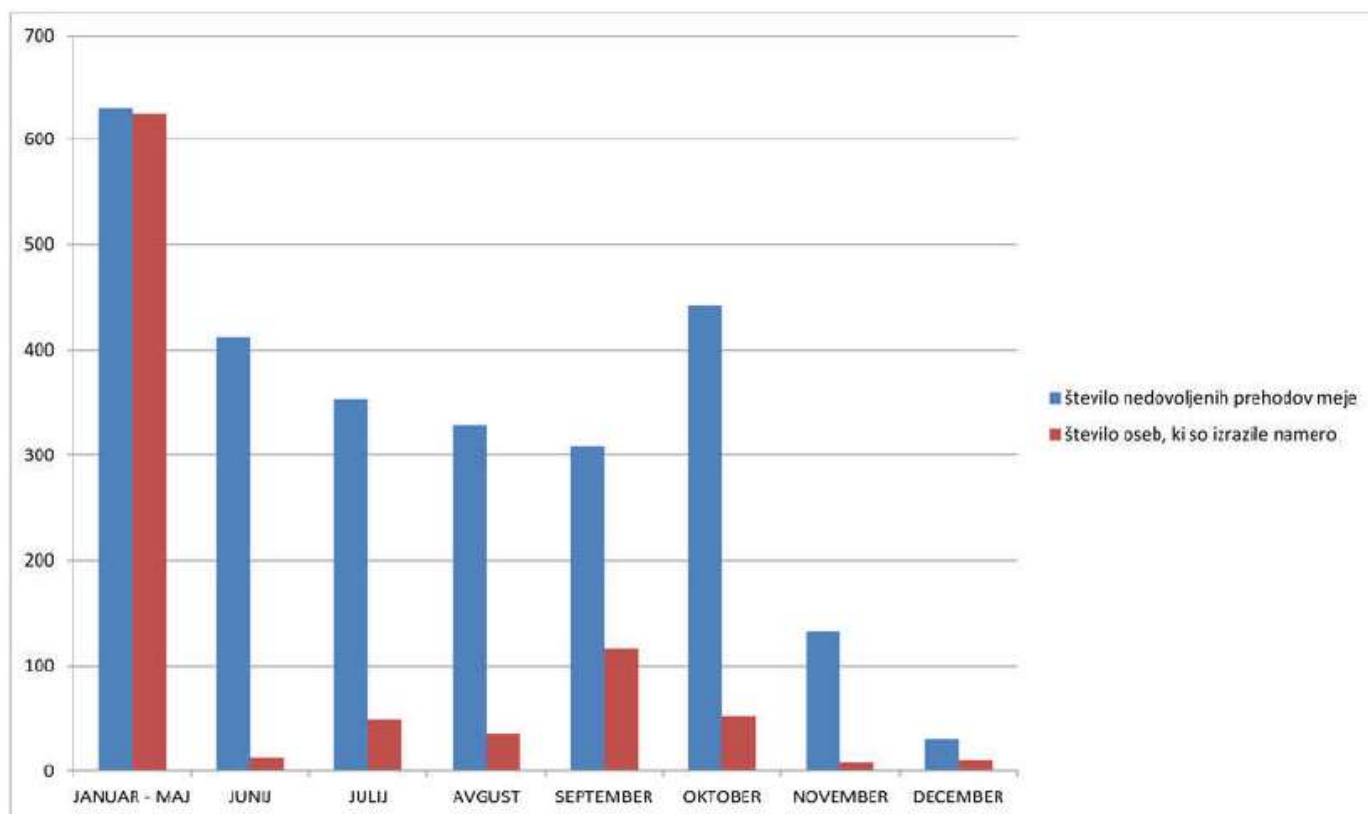
6.) 6. in 7. maja 2020 je bilo v Bosno in Hercegovino izgnanih več deset oseb. Nekatere so se v begunsko taborišče Miral v Veliki Kladuši vrnile z nasprejanimi oranžnimi križi na temenih glav, ki so jih ob izgonu narisali hrvaški policisti. O dogodku je poročal angleški medij Guardian (<https://www.theguardian.com/global-development/2020/may/12/croatian-police-accused-of-shaving-and-spray-painting-heads-of-asylum-seekers>), na podlagi teh primerov pa je kazensko ovadbo vložil tudi zagrebški Center za mirovne študije zaradi mučenja in kolektivnega izгона 33 oseb (<https://www.cms.hr/hr/azil-i-integracijske-politike/cms-predao-kaznenu-prijavu-dorh-u-sustavno-mucenje-i-ponizavanje-izbjeglica-je-kazneno-djelo>).

7.)

20.10.2018 je organizacija Border Violence Monitoring Network pridobila posnetke skrite kamere, ki prikazujejo kolektivne izgone na hrvaško-bosanski meji. Posnetki zajemajo čas med 29. septembrom in 10. oktobrom ter prikazujejo 54 primerov kolektivnih izgonov, v katerih je bilo vključenih vsaj 350 oseb, med njimi tudi otroci. Iz posnetkov je očitno nasilno in ponižujoče vedenje, v nekaterih primerih so policisti oboroženi z avtomatskimi puškami. Video je dostopen tu: <https://www.borderviolence.eu/proof-of-push-backs/>.

5.) Graf števila prehod in izraženih namer na Policijski postaji Črnomelj (2018)

Delež oseb, ki so bile obravnavane zaradi ilegalnega prehoda meje, v primerjavi s številom oseb, ki so zaprosile za azil, na PP Črnomelj (vir: Končno poročilo o aktivnostih in ugotovitvah Varuha o ravnanju policistov z begunci oziroma tujci na meji s Hrvaško, Varuh človekovih pravic RS, 2018).

Slovenska policija je prakso sistematičnega onemogočanja pravice do mednarodne zaščite začela izvajati spomladi leta 2018. Nazoren primer uvedbe spremenjenih policijskih postopkov na meji je Policijska postaja Črnomelj, kjer je maja 2018 bilo zabeleženih 379 oseb, ki so iregularno prečkale mejo, od teh pa je 371 izrazilo namero za zaprositev za azil. Junija 2018 je bilo na tej policijski postaji obravnavanih 412 oseb zaradi iregularnega prehoda meje, vendar pa jih je zgolj 13 zaprosilo za azil. Podoben upad izraženih namer je opaziti tudi na drugih policijskih postajah ob južni slovenski meji. Ta upad sovпада z izdajo policijskih navodil o spremenjeni obravnavi migrantov, mnoga pričevanja oseb, ki so bile iz Slovenije vrnjene na Hrvaško in nato v BiH, pa opisujejo neetična in ilegalna postopanja policije na policijskih postajah podobna tistim, ki so opisana v tožbi tožnika.

Pričevanja oseb, ki so po naporni in nevarni poti uspele prečkati slovensko-hrvaško mejo in se znašle v rokah slovenske policije, prikazujejo strašljivo sliko postopka sistematičnih kršitev temeljnih pravic: policisti ujetim osebam na postaji vzamejo podatke in prstne odtise, naredijo sliko obraza in opravijo zaslišanje, pri tem policija izstavi plačilni nalog in prisilno odvzame globo v višini 240 evrov. Zaslišanju sledi prenočitev v celici ali kontejnerju. Kdor tekom tega postopka zaprosi za azil je soočen z grožnjami, v nekaterih primerih tudi fizično napaden. Marsikomu je v postopku sporočeno, da je sprejet v azilni postopek in bo odpeljan v Ljubljano, vendar nato sledi kolektivni izgon prek meje v roke hrvaški policiji. Takšnih izgonov je bilo od začetka leta 2018 do konca junija 2020 po uradnih podatkih skoraj 19.000.

6.) Kuverte in zapestnice uporabljene ob kolektivnem izgonu iz Slovenije na Hrvaško

V postopku izročitve slovenski policisti osebne predmete zaprejo v kuverte in osebam dajo ustrezno označene zapestnice. Te kuverte nato izročijo hrvaški policiji, ki v veliki večini primerov predmetov ne vrne oziroma jih uniči ob kolektivnem izgonu čez mejo. Tukaj fotografirane kuverte in zapestnice so bila najdene v divjini na hrvaško-bosanski meji v bližini Bihaća leta 2018. Obstaja resen sum, da so bile uporabljene v postopku izročitve iz Slovenije na Hrvaško in nato odstranjene na hrvaško-bosanski meji ob izgonu čez zeleno mejo. (Foto: Lungo la rotta balcanica).

7.) Poročila in dodatne povezave

Poročilo o nezakonitih kolektivnih izgonih na slovensko-hrvaški meji (Infokolpa, maj 2019):

<https://push-forward.org/porocilo/report-illegal-practice-collective-expulsion-slovene-croatian-border>

Objava internih policijskih navodil za ravnanje z migranti:

<https://push-forward.org/porocilo/objava-internih-policijskih-navodil-za-ravnanje-z-migranti-release-internal-police>

Border Violence Monitoring Network:

<https://www.borderviolence.eu/>

No name kitchen:

<https://www.nonamekitchen.org/en/>

Priprava:

Civilna iniciativa Infokolpa (julij 2020)

Kontakt:

<https://www.facebook.com/infokolpa/>

infokolpa@gmail.com

